

Dostihové závodiště Velká Chuchle & České derby: fakta & zajímavosti

Praha, 21. 6. 2018

Základní údaje

Rozloha areálu: 500 000 m²

Délka dostihové dráhy: 2180 metrů

Šířka dráhy: 17–24 metrů

Délka cílové roviny: 600 metrů

Maximální počet startujících koní: 16

Kapacita divácké tribuny: 4000

Velká Chuchle je nejvýznamnějším závodištěm ČR. V roce 2017 se zde uskutečnilo:

124 z 299 všech rovinových dostihů v ČR (41,5 %)

20 z 33 rovinových dostihů I. kategorie a vyšší (61 %)

- 11 z 20 rovinových dostihů I. kategorie (55 %)

- 7 z 12 rovinových dostihů kategorie Listed (58 %)

- 2 z 2 rovinových dostihů kategorie Graded (100 %)

Vrcholem dostihové sezony je České derby. Spolu s klasickými testy tříletých hřebců a klisen – Velkou jarní cenou a St. Leger – tvoří Derby takzvanou klasickou Trojkorunu. V těchto dostizích startují koně jen jedinkrát za život, a to ve věku tří let. Už samotná účast koně v Derby je pro majitele a trenéry koní sen. Prvenství pak vítězného koně katapultuje vysoko v jeho dostihové kariéře. Samo České derby, jehož celkový součet cen činí 2,5 milionu korun, je již řadu let nejbohatším klasickým dostihem celého středoevropského regionu.

Návštěvnost v roce 2018 stoupla v průměru o 15 procent platících diváků.

Historie & zajímavosti

Dostihové závodiště Velká Chuchle bylo **založeno v roce 1906**. Iniciátorem i stavebníkem nového areálu byl Český závodní spolek (Böhmischer Rennverein).

Brány závodiště se veřejnosti otevřely **28. září 1906**. Původním termínem bylo 23. září, avšak silné deště způsobily odložení premiéry o pět dní. Program prvního dostihového dne tvořily dvě rovinové zkoušky, dva dostihy přes proutěné překážky a jedna steeplechase.

Premiérovou vítězkou se v Zahajovací ceně na 1800 metrů **stala klisna Vision** s vrchním vojenským veterinářem Františkem Bartoschem v sedle. Vítězům prvních chuchelských dostihů věnovala obec Velká Chuchle zlaté hodinky, šlechtičny zase darovaly zlatý čajový servis.

Dostihy si velmi rychle vytvořily status významné společenské události, kterou navštěvovali šlechtici, továrníci i význační představitelé města. V roce **1907** na závodě zavítal také následník rakousko-uherského trůnu **František Ferdinand d'Este**.

13. května **1911** se závodě ve Velké Chuchli proslavilo dobovou senzací, **aviatik Jan Kašpar** při svém letu z Pardubic do Prahy přistál přímo na dostihové dráze.

První světová válka byla jediným víceletým obdobím v historii závodě, kdy se na něm nekonaly dostihy. Neudržovaná dráha zpustla, uvnitř oválu měli zemědělci pole a prakticky nic ve Velké Chuchli nenasvědčovalo regeneraci dostihového ruchu.

V roce **1919** několik zapálených jedinců iniciovalo **vznik Československého Jockey Clubu**, který se zasloužil i o obnovu chuchelského závodě. První šestidenní jarní mítink za účasti koní z Vídně a Budapešti se konal 13. května 1920.

22. května **1921** se ve Velké Chuchli běželo **první Derby** pod názvem „Cena Československého Jockey Clubu“.

Společenský význam Československého derby v roce **1931** ještě zvýšila **oficiální návštěva** prezidenta **Tomáše Garrigue Masaryka** na závodě ve Velké Chuchli.

Po mnichovském paktu v září 1938 proběhla mobilizace, jež se nevyhnula řadě jezdců, trenérů, majitelů a ostatních dostihově činných osob. Na měsíc (25. září až 23. října) byla ve Velké Chuchli přerušena sezóna.

Od rána 5. května **1945** probíhaly ve Velké Chuchli a okolí prudké boje. Německá armáda 7. května večer obsadila Velkou Chuchli, část z téměř dvou stovek koní byla převedena do objektů v obci, ale část zůstala na závodě. Navzdory zákazu vycházení se trenér Karel Šmejda pokusil dostat do stájí, aby koně nejnuteněji opatřil, ale na železničním přejezdu byl zasažen nacistickou střelou a zemřel. V Chuchli němečtí vojáci vyhodili do vzduchu nákladní vlak s municí a od výbuchu se vzňalo okolí, včetně starých dřevěných stájí. Podařilo se zachránit řadu koní, ale tři nepřežili – mezi nimi i miláček publika Cyklon. Zkrácená dostihová sezona byla ve Velké Chuchli zahájena 22. července.

Po komunistickém puči v únoru **1948** začalo znárodnování soukromých majetků a po válce sotva na nohy postavený dostihový provoz tak zasáhla další rána, tentokrát s následky trvajících desítky let.

V roce **1950** se už všechny stáje nacházely pod státní správou, zanikli soukromí bookmakeři a dostihy dotoval stát. Došlo k rozpuštění Jockey Clubu a k pořadatelsví dostihů byl ministerstvem zemědělství ustaven Československý dostihový spolek. Ten působil pouze po tříletou překlenovací dobu, v roce **1953** spolek zanikl a jeho místo zaujalo Státní závodě, organizace, jež pořádala dostihy po příštích sedmatřicet let.

Dne 3. června **1962** se uskutečnil historický **první přímý televizní přenos** z Velké Chuchle.

Československé **derby 1972** vešlo do historie zejména tím, že **v sedle vítěze byla poprvé u nás žena**. Ryzák Crapom a žokejka **Miloslava Hermansdorferová** vyhráli s rekordním náskokem deseti délek. Roku **1975** Velkou Chuchli navštívil spisovatel **Dick Francis**, který se proslavil jako autor detektivních příběhů z dostihového prostředí.

V roce **1985** byly **strženy tři dřevěné divácké tribuny** postavené v secesním slohu a byla zahájena výstavba tribuny nové.

Po roce **1989** nastalo pro český dostihový svět období, ve kterém musel najít efektivní fungování v nových společenských a ekonomických podmínkách. Dříve státem zcela dotovaný dostihový provoz byl najednou odkázán sám na sebe. Devadesátá léta pak byla ve Velké Chuchli érou nejistých majetkoprávních poměrů.

Na „apríla“ roku **1991** byla **otevřena nová tribuna** s kapacitou až 4000 sedících diváků.

V roce **1993** se konalo **první samostatné České derby**, které **navázalo na tradici Československého derby**, zvítězil hnědák Manhattan Project.

V roce **2001** se daly do pohybu věci okolo majetkové situace na závodišti. Obě společnosti vlastníci nemovitosti v areálu závodiště (státní podnik Dostihové závodiště Praha a Dostihové závodiště, a.s.) skončily v konkurzu. Do hry vstoupil vrcholný dostihový orgán Jockey Club ČR. Jeho vedoucím představitelům a skupině budoucích akcionářů společnosti TURF Praha se podařilo zajistit finanční prostředky na nákup části nemovitostí v areálu závodiště.

V srpnu **2002** postihla závodiště **ničivá povodeň** a celý areál se ocitl pod vodou. Všech 200 ustájených koní se podařilo evakuovat. Dostihový provoz byl obnoven až na jaře 2003.

V červnu **2013** bylo závodiště **znovu pod vodou** po další povodni. České derby se muselo uskutečnit na hipodromu v Mostu, do Velké Chuchle se dostihy vrátily v září 2013.

V roce **2017** se **novými majiteli** majoritního podílu ve společnosti Turf Holding, pod kterou spadá i závodiště, stávají **Marie a Radovan Vítkovi**.

V roce **2018** je představena **nová vize Dostihového závodiště Velká Chuchle**, která počítá s vybudováním jezdeckého areálu na evropské úrovni a přivedením nových jezdeckých disciplín, jako jsou parkur a drezura.

Největší koňské osobnosti chuchelské historie

Lionel (* 1939)

Čtyřnásobný vítěz Ceny prezidenta. Během pětileté kariéry vyhrál v Praze pětadvacet ze šestatřiceti startů (včetně Derby 1942), v dalších pěti docválal druhý, ve třech třetí, ve dvou čtvrtý a v jednom pátý. Celkem získal 1 393 600 protektorátních korun a po válce 360 000 korun, což znamenalo pětadvacetinásobek sumy, za kterou byl jako roček zakoupen.

Masis (* 1952)

Mezinárodní vítěz, vítěz Československého derby 1955 v tehdejší rekordní době dostihu, později nejúspěšnější čs. plemeník a pilíř tuzemského chovu anglického plnokrevníka. Vyhlášen českým Koněm XX. století.

Nora Jeane (* 1994)

Nesmírně populární klisna, vítězka deseti ze třinácti chuchelských startů (včetně Derby a Velké jarní ceny 1997), dodnes rekordmanka dráhy na trati 2200 metrů.

Darsalam (* 2001)

Vítěz Derby a St Leger 2004, sice nebyl trénován v Chuchli, avšak stal se prvním koněm v českém tréninku, který vyhrál dostih nejvyšší světové kategorie Group One - Gr.1 (Rheinland-Pokal 2005 v Kolíně nad Rýnem)

Nejúspěšnější žokejové chuchelské historie

Josef Bořík (1920–2001)

Jeden z nejlepších žokejů po druhé světové válce, vyhrál 350 dostihů, čtyřnásobný vítěz Československého derby.

Karel Havelka (1918–2012)

„Mistr taktiky“. I za našimi hranicemi velmi známá žokejská legenda, trojnásobný vítěz Velké ceny mítinku – hlavního dostihu tehdejších mítinků socialistických (lidově-demokratických) států, vítěz Československého derby a Maďarského derby, sedminásobný rovinový šampion, úspěšný též na překážkách i jako trenér.

František Huleš (1930–1993)

Jeden z nejlepších žokejů po druhé světové válce, vyhrál 331 dostihů, pětinasobný vítěz Československého derby, šampion.

Václav Janáček (1985)

Pětinasobný šampion (2006–2010), dvojnásobný vítěz Českého derby, v roce 2009 vytvořil rekord v počtu tuzemských vítězství za jednu sezónu, když vyhrál celkem 82 dostihů v ČR.

Vlastimil Smolík (1945–1994)

Žokej s 659 vítězstvími, šestkrát vyhrál Československé derby (rekord), patnáctinásobný šampion (rekord), přesto nesmírně skromný a pracovitý člověk.

Josef Šach (1919–1986)

Legendární „šampion šampionů“ (získal jedenáct titulů rovinového šampiona) se „železnými rukama“, vítěz 592 dostihů. Československé derby vyhrál celkem pětkrát. Také jako trenér připravil jednoho vítěze Derby.

Nejúspěšnější trenéři chuchelské historie

Josef Celler (1905–1975)

Žák trenéra Rosáka s přezdívkou „ledový muž“, prvorepublikový čtyřnásobný šampion jezdců, vyhrál přes tři stovky dostihů v ČSR, Francii, Rakousku, Německu a Belgii. V období po druhé světové válce nesmírná kapacita mezi zdejšími trenéry, připravil pět vítězů Československého derby, jednoho vítěze Rakouského a jednoho vítěze Maďarského derby.

František Holčák (1951)

Svérázný a názorově nekompromisní trenér z valašských Velkých Karlovic, v 80. letech úspěšně připravoval překážkové koně, v poslední dekádě 20. století se stal hvězdou na poli rovinových dostihů, připravil sedm vítězů Českého a Československého derby (rekord).

Jaroslav Mašek (1930–2006)

V padesátých a šedesátých letech patřil k velmi dobrým žokejům (vítěz Čs. derby), zvláště se ale proslavil později jako trenér šesti vítězů Derby, v roce 1973 dokonce unikátně sedlal tři první koně v cíli.

Harry Petrlík (1933–2002)

Velmi výrazná a úspěšná trenérská postava Velké Chuchle, v osmdesátých letech jako jediný dokázal přerušit čtrnáctiletou hegemonii Františka Vítka v šampionátu rovinových trenérů.

Jaroslav Rosák (1876–1951)

Výjimečná osobnost meziválečného československého turfu se zkušenostmi z Německa, učitel dlouhé řady pozdějších jezdeckých i trenérských hvězd, připravil tři vítěze Československého derby, šampion.

František Vitek (1938)

Dostihová osobnost s ojedinělým množstvím úspěchů na svém kontě, v 60. letech sedminásobný šampion jezdců ve steeplechase (dvakrát vyhrál Velkou pardubickou). Od roku 1972 šéf tréninkového střediska v Lysé nad Labem, kde připravil šest vítězů Československého a Českého derby, rekordman v počtu získaných trenérských šampionátů (celkem 17).

NEJ Českého derby

Nejvíce startujících koní: 20 (1973)

Nejméně startujících: 6 (1923)

Nejvíce jezdeckých vítězství: Vlastimil Smolík – 6 (v letech 1980–1991)

Patnáctinásobný žokej-šampión a vítěz 659 dostihů. V obou ohledech je tuzemským rekordmanem. Své první Derby vyhrál s klisnou Latinou, následoval hned o rok později Nelson, dále Dynamit a na přelomu deváté a desáté dekády čistý hattrick s Lancelotem, Gimtem a Lykeionem.

Nejvíce trenérských vítězství: František Holčák – 7 (v letech 1992–2003)

Trenérský mág z valašských Velkých Karlovic připravoval řadu velkých hvězd a počty jeho triumfů v dostizích nejvyšší kategorie za poslední dvě dekády jsou bezkonkurenční. Stejně jako fakt, že tři z jeho vítězů Derby byli tak suverénní, že získali kompletní Klasickou Trojkorunu.

Nejvíce majitelských vítězství: Hřebčín Napajedla – 13 (v letech 1955–1990)

Stáj, která byla poprvé registrována v roce 1928, sbírala prostřednictvím svých reprezentantů na scéně Derby úspěchy v poválečné éře. Prvním ze třinácti vítězů byl legendární Masis, výborný na dráze a posléze stěžejní v chovu, zvolený i českým Koněm XX. století.

Nejvíce chovatelských vítězství: Hřebčín Napajedla – 40 (v letech 1925–1991)

Rodáci z nejstarší chovatelské instituce anglického plnokrevníka u nás vytvořili v nejvýznamnějším dostihu kalendáře unikátní sbírku čtyř desítek triumfů. Prvním napajedelským odchovancem v listině vítězů Českého derby je z roku 1925 hřebec Renommé.

Nejstarší vítězný jezdec: Josef Šach – 55 let (1975)

Dvanáctinásobný držitel titulu a vítěz 592 dostihů, populární "šampión šampiónů" se "železnými rukama" vyhrál Derby celkem pětkrát. Žokejskou kariéru končil v šedesátých letech, ale v další dekádě se vrátil do sedla a comeback korunoval triumfem v Derby 1975 s koněm Veronal.

Nejmladší vítězný jezdec: Maria Magdalena Rossak – 16 let (2010)

Mladičká slovenská rodačka a držitelka panamské jezdecké licence vyhrála Derby 2010 v sedle hřebce Talgada, reprezentujícího stáj jejích rodičů, manželů Rossakových. Ti neváhali dát v náročné zkoušce důvěru dceři, a ta se tak stala i druhou vítěznou ženou v historii Českého derby.

Největší vítězný outsider: Beller – 77:1 (1978)

Největším překvapením v historii Českého derby bylo vítězství hnědáka Bellera, který reprezentoval stáj JZD Slušovice, v roce 1978. V dostihu startovalo sedmáct koní a Beller byl čtvrtým největším outsiderem s totalizátorovou kvótou 770:10.

Nejrychlejší čas: Talgado – 2:28,46

Držitelem časového rekordu nejen Českého derby, ale v současnosti rovněž chuchelské dráhy na klasické trati 2400 metrů, je ryzák Talgado, který v roce 2010 z ostrého tempa soupeřů triumfoval silným finišem lehce o tři délky v čase 2:28,46.